

Individuálna výročná správa

Obce B U D I N Á

za rok 2020

Obsah

1. Úvodné slovo starostu obce	3
2. Identifikačné údaje obce	3
3. Organizačná štruktúra	3
4. Základná charakteristika obce	4
4.1 Geografické údaje	4
5. Plnenie funkcií obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)	7
6. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva	8
7. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva	10
8. Hospodársky výsledok za 2020 - vývoj nákladov a výnosov	11
9. Ostatné dôležité informácie	12

1. Úvodné slovo starostu obce

Obec Budiná je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov a najdôležitejšou úlohou obce je vyrábanie takých nezmyselností ako je výročná správa obce, záverečný účet a poznámky. Technicky, keď sa to zoberie všetko sú to údaje, ktoré sú v súvahe, výkaze ziskov a strát a vo výkaze o plnení rozpočtu. Takže tá istá a jediná vec má v slovenských podmienkach 5 rôznych foriem, zákonodarný zbor to asi navrhol tak, aby všetci štátni úradníci mali, čo robiť inak by ich tak veľa nebolo treba.

2. Identifikačné údaje obce

Názov: Obec Budiná

Sídlo: 985 12 Tuhár č. 96

IČO: 00315974

Štatutárny orgán obce: pre tých, ktorý si nevedia prečítať zákon je to starosta obce

Telefón: 047/4397335, 0908626866

Mail: obecbudina@tuhar.net

Webová stránka: www.obecbudina.sk

3. Organizačná štruktúra

Starosta obce: JUDr., Ing. Marian Čerpák

Zástupca starostu obce: Ivan Zvara

Hlavný kontrolór obce: Anna Zvarová

Obecné zastupiteľstvo: Jozef Gábor, Miroslav Gábor, Milan Koška, Radoslav Koška, Ivan Zvara

Obec nemá založené žiadne rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, neziskové organizácie a nemá ani obchodné spoločnosti založené obcou.

4. Základná charakteristika obce

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov a ako je spomenuté vyššie bojovať v papierovej vojne.

4.1 Geografické údaje

Geografická poloha obce :

Obec Budiná sa nachádza v okrese Lučenec. Obec Budiná katastrálne hraničí s obcami: Ábelová, Detva, Divín, Pila, Podkriváň, Tuhár

Nadmorská výška : 606 m

Demografické údaje

K 31.12.2020 mala obec 208 obyvateľov a každoročne sa tento počet neustále znižuje.

Ekonomické údaje

Nezamestnanosť každoročne klesá, nakoľko slovenská ekonomika je vo veľmi dobrom stave.

Symboly obce

Erb obce :

Erb obce je v súlade s princípmi heraldiky v nasledujúcej podobe:

Vlajka obce:

Vlajka obce Budiná pozostáva zo štyroch pruhov vo farbách modrej, zelenej, bielej a žltej.

Pečať obce:

Pečať je okrúhla, uprostred s obecným symbolom s kruhopisom OBEC BUDINÁ.

História obce

Podľa tradície založili obec korytári z Budina, pričom toto remeslo v obci pretrvalo až do polovice 20. storočia. Prvá písomná zmienka z roku 1393 uvádza názov *Brtolehutaya*. V neskorších prameňoch sa uvádza názov *Budalehota* (1467) či *Budaszállás*. Názov Budiná sa začína používať koncom 18. storočia.

Osada najprv patrila pod Divínske hradné panstvo, od roku 1554 do 1595 pod Sečiansky sandžak. V rokoch 1585 – 1586 bol vlastníkom Budinej *Mohamad bin Ali*. Po vyhnaní Turkov sa Budiná znovu ocitla v majetku Divínskeho hradu.

Za vlády Balaššovcov prijalo obyvateľstvo Budinej podľa vzoru „*Cuius regio, eius religio*“ reformáciu. Obec patrila pod matkocirkev Polichno. V roku 1686 sa novými páni divínskeho panstva stali Zichyovci, ktorí sa začali snažiť o rekatolizáciu poddanských obcí. Evanjelické učenie však medzičasom na Budinej silno zakorenilo. Podobrotky sa Budinú rekatolizovať nedarilo, a tak boli všetci dospelí muži v roku 1717 uväznení v Haliči, kde ich donútili platiť dávky (štólu) divínskemu plebánovi. Táto situácia podnietila Jána Madácha k osobnej audiencii u Márie Terézie.

Ekonomický tlak mal svoje ovocie, nakoľko v období zavedenia tolerančného patentu už bola Budiná znovu spoločne katolícka. Samostatný ev. a.v. zbor vznikol na Budinej až v roku 1856, dovtedy bol zbor administrovaný z Polichna. Katolícki veriaci patria stále pod divínsku farnosť.

V roku 1890 vyvolala pozornosť vzbura roľníkov, ktorú podnietilo nespravodlivé rozdelenie pozemkov. V roku 1895 postihol Budinú veľký požiar, ďalší vypukol 18. októbra 1935. Iba krátku históriu mala ťažba kremeňa (albitu a chloritov) v lome pod Javorom, v súčasnosti je toto ťažobné miesto zatopené.

Počas Slovenského národného povstania bolo do povstaleckej armády zmobilizovaných 127 mužov, ďalší odišli k partizánom. Po porážke povstania boli mnohí Budinci internovaní v nemeckých pracovných táboroch. V decembri 1944 a januári 1945 podnikli nemecké jednotky trestné výpravy do okolia Budinej, podnietené zavraždením a olúpením dvoch nemeckých vojakov. Zajali trinásť partizánov a šesť obyvateľov Budinských lazov. Odvliekli ich do Piešťá, kde ich mučili a 24. januára 1945 bosých hnali nazad na Budinské lazy. Tam ich pri osade Vyletelovci na výstrahu obesili. Poprave sa museli prizerať občania Budinej, ktorých tam nahnali Nemci. Na pamiatku popravených bolo toto miesto vyhlásené za *Pamätný les pri Budinej*.

V roku 1955 sa komunisti pokúsili zabráť časť farskej záhrady na stavbu obchodného domu, čo viedlo k občianskym nepokojom a zatýkaniu.

Na vršku nad Budinou v 60. rokoch 20. storočia postavili obesným pamätník, ktorý sa stal za socializmu najexponovanejším miestom pre náučné antifašistické výlety a slávnosti v Lučenskom okrese. Ďalší pamätník odhalili priamo na mieste popravy v roku 2007.

Budiná sa pripomenula svetu v roku 2001, kedy víchrica a mráz polámali stromy a obec sa ocitla na dlhý čas bez elektrického prúdu. 15. augusta 2010 sa krajom obce prehnalo tornádo, ktoré lámalo stromy a zhodilo strechu hospodárskej budovy.

Pamiatky

V obci sa nachádza Rímskokatolícky kostol a Evanjelický kostol.

Významné osobnosti obce

Ján Ušiak por. partizán, Milan Gábor – folklorista, Eva Švajdová - etnografička .

5. Plnenie funkcií obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)

Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti obec neposkytuje výchovu a vzdelávanie detí, nakoľko v minulosti bola zrušená materská škola a podobný osud nasledovala aj základná škola málo obyvateľov a málo detí.

Zdravotníctvo

Zdravotnú starostlivosť obec neposkytuje.

Sociálne zabezpečenie

Sociálne služby obec nezabezpečuje.

Kultúra

Spoločenský a kultúrny život v obci zabezpečuje obec. Obec v spolupráci s Novohradským osvetovým strediskom organizuje regionálnu prehliadku sólistov heligonkárov tento rok sa kvôli celosvetovej pandémie COVID-19 neuskutočnila.. Toto podujatie sa koná prvú májovú sobotu, ale ako bolo spomenuté tento rok tomu tak nebolo. Takisto v októbri alebo novembri obec organizuje folklórne popoludnie tento rok sa uskutočnil 7. ročník. Obec pozýva ochotnícke divadelné súbory, aby sme občanom priblížili aj tento druh kultúry nakoľko do SND je ťažké a aj peniažkov majú ľudia pomenej.

Hospodárstvo

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci :

- Potraviny boli zatvorené
- Hostinec je zatvorený aj tento rok

Poľnohospodárstvo:

- Miroslav Gábor – SHR,
- Ivan Zvara – SHR,
- Radoslav Koška – SHR,
- Ivan Paľaga – SHR,
- Ladislav Žilka - SHR
- Agrovest Henrich Ravas
- Vladimír Uhrin- SHR

6. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2020. Obec v roku 2019 zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Rozpočet obce na rok 2020 bol zostavený ako vyrovnaný.

Bežný rozpočet bol zostavený ako vyrovnaný.

Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2020.

Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2020

Plnenie rozpočtu	Rozpočet	Plnenie
Bežné príjmy	124490,00	117342,55
Bežné výdavky	124490,00	102064,19
Kapitálové príjmy	0,00	16637,27
Kapitálové výdavky	40400,00	170405,46
Príjmy finančných operácií	40400,00	157158,85
Výdavky finančných operácií	0,00	0,00

Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2020

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2020
Bežné príjmy spolu	117342,55
Z toho: bežné príjmy obce	117342,55
Bežné výdavky spolu	102064,19
Z toho: bežné výdavky obce	102064,19
Bežný rozpočet	15278,36
Kapitálové príjmy spolu	16637,27
Z toho: kapitálové príjmy obce	16637,27
Kapitálové výdavky spolu	170405,46
Z toho: kapitálové výdavky obce	170405,46
Kapitálový rozpočet	-153768,19
Prebytok/Schodok bežného a kapitálového rozpočtu	-138489,83
Vylúčenie z prebytku	0,00
Upravený prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	0,00
Príjmy z finančných operácií	157158,85
Výdavky z finančných operácií	0,00
Rozdiel finančných operácií	157158,85
PRÍJMY SPOLU	291138,67
VÝDAVKY SPOLU	272469,65
Hospodárenie obce	18669,02
Vylúčenie prebytku	3390,66

7. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva

A K T Í V A (v zostatkových cenách)

Názov	ZS k 1.1.2020	KZ k 31.12.2020
Neobežný majetok spolu	234122,89	234122,89
Z toho:		
Dlhodobý nehmotný majetok	0,00	0,00
Dlhodobý hmotný majetok	175132,89	331541,25
Dlhodobý finančný majetok	58990,00	58990,00
Obežný majetok spolu	66957,69	85983,88
Z toho:		
Zásoby	270,83	1283,60
Pohľadávky	18611,80	34530,02
Finančný majetok	48075,06	50170,26
Poskytnuté návr.fin.výpomoci dlh.		
Poskytnuté návr.fin.výpomoci krát.		
Náklady budúcich období	1073,40	1296,19
SPOLU	302153,98	477811,32

P A S Í V A

Názov	ZS k 1.1.2020	KZ k 31.12.2020
Vlastné imanie	209498,98	224611,66
Z toho:		
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00
Nevyspor.výsledok z minulých rokov	206253,69	209498,98
Výsledok hospodárenia	3245,29	15112,68
Záväzky	4785,07	153145,40
Z toho:		
Dlhodobé záväzky	37,62	71,55
Krátkodobé záväzky	3647,45	11308,99
Bankové úvery a ostatné príj.výp.		140397,23
Rezervy	1100,00	1100,00
Výnosy budúcich období	87869,93	100054,26
SPOLU	302153,98	477811,32

8. Hospodársky výsledok za 2020 - vývoj nákladov a výnosov

Názov	Skutočnosť k 31.12.2018	Skutočnosť k 31.12.2019	Skutočnosť k 31.12.2020	Predpoklad rok 2020
Náklady				
50 – Spotrebované nákupy	42855,95	47829,69	31897,14	
51 – Služby	17255,55	25458,56	16503,28	
52 – Osobné náklady	47727,58	44950,60	42901,17	
53 – Dane a poplatky	10,00	24,50	34,00	
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	3521,34	4541,71	464,50	
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlišenia	5166	9163,14	14017,00	
56 – Finančné náklady	547,02	628,50	721,47	
57 – Mimoriadne náklady	0,00	0,00	0,00	
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	0,00	0,00	0,00	
59 – Dane z príjmov	0,00	0,00	0,00	
Výnosy				
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	32322,27	34163,16	22860,33	
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0,00	0,00	0,00	
62 – Aktivácia	0,00	0,00	0,00	
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	83901,42	87474,82	91349,62	
64 – Ostatné výnosy	770,94	446,80	409,20	
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlišenia	0,00	0,00	0,00	
66 – Finančné výnosy	0,00	0,00	0,00	
67 – Mimoriadne výnosy	0,00	0,00	0,00	
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	17982,68	13757,21	7032,09	
Hospodársky výsledok /+ kladný HV, - záporný HV/	17893,87	3245,29	15112,68	

Hospodársky výsledok /kladný/ v sume 15 112,68 EUR

9. Ostatné dôležité informácie

Prijaté granty a transfery

V roku 2020 obec prijala nasledovné granty a transfery:

Poskytovateľ dotácie	Suma v EUR	Účel
MV SR	74,91	REGOB
MŽP SR	21,56	Prenesený výkon ŽP
MF SR	910,48	Voľby
UPSVaR	267,59	Aktívne opatrenia trhu práce
Štatistický úrad SR	1512,00	Sčítanie domov a bytov
MF SR	445,44	Spoločná zodpovednosť
MVSR	22,80	Register adries
MF SR	16637,27	Mimoriadna udalosť

Poskytnuté dotácie

V roku 2020 obec neposkytla zo svojho rozpočtu dotácie

Významné investičné akcie v roku 2020

Najvýznamnejšie investičné akcie realizované v roku 2020:

V roku 2020 obec zrekonštruovala budovu kultúrneho domu z finančných prostriedkov EU z Programu rozvoja vidieka, za čo sme veľmi vďační a sme sa aj potešili, že máme zateplenú budovu.

Ďalej sme zrekonštruovali budovu domu smútku, kde bola opravená fasáda a vymenené okná a opravený prístupový chodník.

Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch:

Rekonštrukcia ciest, ubytovanie v obci, rekonštrukcia oplatenia cintorína, výstavba amfiteátra, rekonštrukcia verejného osvetlenia

Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia.

Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Neustále sa zvyšujúca administratívna záťaž zo strany štátu a najviac nás znepokojujú tie voľby.

Mgr., Ing. Marian Čerpák
starosta obce

V Budinej máj 2021